

Pogovori.

G. *Dolorosus*. „*Aequam servare mentem* rebus in arduis Memento“, uči že stari Horacij. Da nas na svetu marsikatera neprijetnost tlači, je pač — po Vaše — *osoda* človeška. A da bi bil zato človek brezčuten za vse, tudi za „sočutnost“ dobrega človeka, je (recimo prav nežno) neprijazno. Tudi se nam nekako prisiljeno zdi, da v kupéju sedeč: „otožen molčal sem, bledél“. Morebiti je zadnja beseda od: blésti, blédem? „Življenje naše žalosten je dar, Ne bodi, človek, ga vesel nikár“ tako mi ne moremo učiti. Čegav dar je? Od Boga — ne? In da bi nam Bog dajal take žalostne darove, katerih bi se niti ne smeli veseliti? Kje je dobrotljivost, previdnost božja, če je Vaša trditev prava? Turški „kismet“ Vam pritrjuje —, krščanska previdnost pa ne. No pa upamo, da se Vam bodo misli potolažile; ker kakor isti pesnik zopet nekje pravi: vino pellite curas, delate tudi Vi, ko pravite: „nem pijem vino jaz“. Želimo, da v kratkem lahko premenite čute in ime, da lahko zapišete mesto: *Dolorosus* — *Gaudiosus*! Zdravi!

Gosp. *Ž. S. v. Š.* Prečitali smo, kakor ste želeli, Vašo „Sam“. Sedaj še želite, da jo ocenimo, „ima li kako pesniško vrednost, ali ne?“ Ali ste izkušali v prozi povedati, kar ste v pesem „zlili“? „Vse me je zapustilo — tudi ti moj tiček si šel od mene. No! pa saj sem te sam izpustil, da boš vžival prostost, ker sem ti videl v sree, da si je želiš. Veseli se le „vesne krasne“, jaz moram pa tu ostati in brez tebe zdihovati in — zveneti!“ Tako! Prav trezno rečemo, da ste hoteli v te besede položiti par miligramov sentimentalnosti, a brez pravih čustev, in zato nas Vaš „izliv“ srca ne more ogreti in navdušiti. „Ostavlil — postavil“ slaba rima, „tebe — mene“, nikaka rima. Drugače se dosti gladko bere, a kaj, ko ne gre do — srca!

Gosp. *Radosim*. „Zimske cvetke“ — so pač redke, ki bi jih, predno so „cvetke“, že „mraz umoril“. „Blesteč up“, „moreč strup“, ki „zaduši upe Vaše v prvem cvetju“ — to so menda tudi le besede radi — lepšega.

Gosp. *Al. L.* Šest drobnih „pesmic“ ste nam poslali v presojo, o katerih veste, „da niso dovršene in da jim manjka še mnogo, pa bi vendar radi zvedeli, če imate kaj pes-

niškega talenta.“ Samospoznanje — prvi korak k poboljšanju! In vendar moramo reči, da imamo pred seboj nadobuden izdelek mladega peresa. Prav z lahkim srcem smemo se izreči pohvalno o drobnih pesmicah. Gladko teče beseda, — tu in tam prav lepa; nič prisiljenih vzdihov in sentimentalnih „klicajev“; misli so nekatere prav lepe, pesniško navdahnjene. Kateri bi dali prednost, je težko razbrati. Sicer pa želimo, da se ob tej hvali ne prevzamete, temveč ostanete še za naprej v zavesti, „da še niso dovršene“ in bi se dalo to in ono popraviti, predelati. Preberite na pr. kar prvo, pa popravite sami! Svetujemo pa, da se ne presilite v čustvih; — zlasti ne čutite vse preveč „žalostno“ in ne sanjajte v mladih letih „o dneh nekdanje sreče“! To bo prišlo z — leti. Pogum torej, pa marljivost: zmožnosti, kaže, Vam je dal dobri Bog v precejšni meri.

Gosp. *Vasilij Bogdanov*. Na Vaše pismo ddo? Mimogredé opomnimo, da so pesniki res razmišljene stvari. Niti datuma ne napišejo na svoja pisma, da bi človek vsaj znal, katero naj preje, katero pozneje vzame v roke, ali, se kaže-li v naslednjem pesmstvu kak napredek mimo prejšnjega. No, mimogredé! Torej na Vašo nedatirano željo, da naj „omenimo Vas vsaj v listnici in naznanimo, ali imate sploh kaj talenta za pesnikovanje“, moramo, po obljubi, odgovoriti. Moj Bog, vsak hoče, da izkopljemo précej kdo vé kak talent iz par pesmic. Res, da včasih jedna pesem zadostuje, da se spozna nadarjenost, prirojena pevka žila. Pač vse drugače zveni pesem, katero je ulil „poeta, ki je rojen“, kakor pesem, katero je z velikim trdom zveržil in opilil dozdevni pesnik. Vendar mislimo, da „tlečega stenja ne smemo ugasniti in natrtega trsta ne zlomiti“. Zato dajemo poguma i bolj slabim poskusom, če je mogoče, da se morebiti vendar s pridnostjo in s — treznostjo povzdignejo do uspehov. — Zakaj smo napisali ta uvod Vam? I, zato, ker se nam vidi, da ste tudi Vi jeden izmed tistih dobrovoljnih in dobrohotnih ljudij, ki „se vriniti hoté v trop, ki se poti in trudi“. Torej Vaše pesmice prve so to! V listu jih natisniti ne moremo, to je jasno nam in bodi tudi Vam. Reči: vse skup ni nič vredno,

bi bilo pretrdo in ne prav pravično. Imajo nekaj jedra, nekaj mislij... tudi niso celó slabe zunanje oblike. A okorne so, besede slabo izražajo misli, da! sem ter tje se kar skokoma podi misel za mislijo, tako da mora bralec premišljati, kaj hoče povedati, česar ne pové. N. pr. „V tihi noči.“ Misel človeška je res hitra... sedaj grem lahko ž njo v pekel, sedaj v nebese; sedaj sem pri vasici, sedaj „kjer nebeški Oče bdi“. Toda v pesmi to ne gre. In naposled Vaša prošnja? Mislite mar, da je to posebna sreča za vasico, „kjer v mladosti sem igral“, če Bog dá, „da enkrat v nje zemljico Legel bom in sladko spal“? „Nebeški Oče bdi“ — se nam tako znano zdi iz druge pesmi. Tudi Vaša „Cerkvica“ ni drugega kakor posnetek one „Cerkvica tam gor sameva.“ A ni Vam bilo všeč, da bi cerkev bila na planini, pa pastirja gledala nizdol, zato ste situvacijo premenili: Pastir naj je na planini „in pase dan na dan, Glasne pesmi tam prepeva, Da doní črez dol in plan.“ — „Črez dol in plan“ je pleonazem! „Pod planino cerkev mala Svoj

zvonik tja v zrak molí“... kako malo poetično to „molenje“! In ta deček enkrat zre „iz planine“, drugič gre „z planine“: zakaj ne obakrat „s planine“, kar je jedino pravo? Posebno zadnja kitica je strašno, kako bi brž rekli, — topa. „Glej, tja h cerkvici presveti Krsto rakvarji nesó: On, ki prej je pel v planini, V jamo mora zdaj temno.“ Prav mu je! kaj je „v planini“ tako motil, da mora sedaj v jamo. Pa ti „rakvarji“! Brr! Tudi Vaša „Nevihta“ je — igrača, in Vaša želja, „da bi dosegli skalovje brega“ se je izpolnila: ker „brodarjev in čolna več ni“. Menda se je razbil ob skalovje. Svetovali bi tudi Vam in drugim, da pijance pustite pri miru. Premalo praktični so, kakor je i Vaš v „Pijančevi baladi“. Če še povemo: ako stojite pred križem, je tisti, ki na njem visi — podoba in nas le spominja Onega, ki je jedenkrat visel v naše odrešenje in sedaj ne visi več, „kakor si nekđaj visel“, mislimo, da smo dovolj povedali in vaši želji vsestransko ustregli. Sicer pa: pogum, in blagoslovi naj Bog Vaše trude!

Narodna pesem.

Pesem o vojski.

(1848.)

Kar se zdaj pri nas godi,
Daleč po svet' slovi,
Močno se puntajo vsi,
Veselja na svet' več ni.

Albert kralj Sardinski
In ta svitli papež Rimski
Sta cesarju pošto dala,
Da se bota ž njim vojskvala.

Z velikim' armadam' naproti hité,
Po mestih puntarjem šturm zvoné,
Od zad' in od spred skupaj leté
In podirajo fante mladé.

Mi vojščaki istranjarski,
Med t'mi smo tud' fantje kranjski,
Srčno se držimo
In svetlega cesarja častimo.

Prisego natanko držimo
In vikšim pokorni bodimo,
Če se glih bliska svetli meč
In meče glave preč.

Od vseh strani bombe leté,
Sovražnik' proti nam hité,
In ti pastirji naših dušic
So ratali volkovi poštenih ovčic.

Mislili so vsi,
Da vojščaki smo slabi,
Pa kmalu se sliši,
K' se vojska začne.

Če bolj proti nam hité,
Srčnejši se fantje držé;
Ja, mladenči vi, kranjska kri
Se s tega nič ne st'ri.

Kamor mi pridemo,
Srčni se vidimo,
Strah je pred nami,
Groza za nami.